

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 12/1976-77
med anledning av ltm Lasse Wiklöfs m.fl.
hemställningsmotion angående utredning om
behovet av trafikövningsplats.

Landstinget har över ovannämnda framställning inbegärt finansutskottets yttrande.

Utskottet, som i ärendet hört trafikinspektören Ulf Lillie, ordföranden i Mariehamns stads trafikutskott, jordbrukskonsulent Karl-Erik Sundberg, överkonstapeln Bernhard Karlsson samt bilskaderegleraren Harry Karlsson, får anföra följande.

Användning.

Den i motionen nämnda trafikövningsplatsen är i första hand avsedd för halkkörningsträning men skulle även kunna utnyttjas för andra former av bilförarutbildning. Halkkörningsträningen skulle på en sådan bana kunna bedrivas under trafikriktiga former och hastigheter under sakkunnig ledning. I Sverige där halkkörningsprov i princip är obligatoriskt för körkortsaspiranter, finns redan övningsplatser i relativt stor omfattning medan motsvarande speciellt avsedda övningsplatser i riket på vissa platser är under planering.

En övningsplats av nämnt slag kan dessutom användas för annan grund- och fortutbildning samt manöverträning av det slag som redan sker inom ramen för bl.a. medborgarinstitutets och motororganisationernas program. För motorcykelförare fordras redan i dag särskilda manöverprov på avskilt område innan körning får ske på allmän trafikled. Motsvarande prov planeras även införas för bilförare och förslag därom kan i riket - där frågan nu är under utredning - förväntas inom närmaste framtid.

Storlek och utformning.

Erforderlig storlek för en övningsplats som täcker rimliga krav är inte större än - för det egentliga halkplanet - en yta om 20 x 70 meter, vartill kommer tilläggsområde ur bl.a. säkerhetssynpunkt och för parkering.

Det egentliga halkplanet består av specialasfalt som för halkkörningen begjutes med vatten och då ger vägyta som motsvarar autentiska halkförhållanden.

De ovannämnda måtten för halkbanans dimension innebär knappast större svårigheter att finna lämpliga områden. Såsom grund kan t.ex. tänkas ett gammalt vägavsnitt.

Drift och övervakning.

Ansvar för driften och underhållet, utbildningen och administrationen i övrigt har i Sverige utformats enligt olika system. Utskottet finner att frågan kan erbjuda vissa svårigheter då utnyttjande av planen bör ske under tillförlitlig kontroll och undervisningen under kvalificerad ledning. De lämpligaste formerna för denna administration av en eventuellt kommande övningsplats förutsätter kontakter med alla berörda parter och en närmare utredning. Administrationen kan tänkas bli beroende även av placeringen men i varje händelse anser utskottet, att verksamheten är av sådan karaktär att landskapet, närmast de trafikövervakande myndigheterna, bör ha överinseendet och det slutliga ansvaret för verksamheten.

Behovet.

Ett uttryckligt behov av manöver- och träningsplats kommer att föreligga vid den ovan nämnda, planerade revideringen av bilförarutbildningen. Likaså torde, liksom i Sverige, obligatorisk halkkörning komma att ingå i körundervisningen. Statistiskt material från vintern 1975-76 visar, att i landskapet inträffade 81 olyckor på grund av halka, varav 6 med personskador. Motsvarande siffror innevarande vinter till dags dato är 92 halkolyckor och 9 personskador. Enligt internationella undersökningar har också påvisats att ända upp till 70 procent av nybörjare råkar ut för större eller mindre halkolyckor den första vintersäsongen; andelen nybörjare på Åland i ovannämnda olyckor är inte utredd.

Den undervisning i halkkörning och fortbildning för bilförare som under de senaste åren skett i medborgarinstitutets regi visar ett stort behov av träning i vinterkörning. Särskilt behov av och intresse för övningskörning har uppenbarligen den stora kategorin av sjömän, som genom arbetsförhållandena inte kör kontinuerligt och därför är ovana vid de speciella förhållandena vintertid.

Den bana som genom frivilliga krafter nu upprätthållits på naturis kan inte ge tillräcklig träning och kommer till användning för sent för att ge erforderlig träning inför vintersäsongen.

Lokalisering.

I fråga om lämplig placering av en övningsplats har framkommit olika alternativ. I så fall, att den egentliga halkövningsbanan kan anslutas till den manöver- och träningsplan som planeras vid bilbesiktningen bör givetvis

eftersträvas en samordning och även annars borde en sådan plats lämpligast förläggas intill eller i närheten av besiktningskontoret. En närmare utredning bör kunna ge besked om möjligheterna härtill eller om annan lämplig placering.

Kostnad och finansiering.

Anläggningskostnaderna för en övningsplats torde med tanke på vad som ovan framhållits i fråga om dess dimensionering och placering icke vara oöverkomliga. Kostnaderna är emellertid i hög grad beroende av dessa faktorer, varför utskottet inte haft möjlighet att närmare undersöka denna del av frågan. Uppenbart är att driftskostnaderna och deras fördelning, som nära anknyter sig till systemet för administreringen, kan medföra vissa svårigheter att lösa. I detta avseende fordras ytterligare utredning.

Beträffande finansieringen finnes uppenbarligen ett uttalat intresse från olika håll att medverka till en positiv lösning. Även denna fråga bör utredas i den mån det icke är en sak som kan ske enbart genom landskapsmedel. Frågan om det privata deltagandet borde klarläggas ganska snart.

Beträffande driftskostnaderna kan ytterligare framhållas att de större övningsbanorna i Sverige genom avgifter från kursdeltagare och körskolor ifråga om drift är ekonomisk självbärande.

Utskottet har mot bakgrunden av ovan sagda intagit en positiv inställning till hemställningsmotionen och förverkligandet av där avsedd trafikövningsplats.

Med hänvisning härtill får utskottet vördsamt föreslå

att Landstinget måtte hemställa hos landskapsstyrelsen om utredning av möjligheterna att inrätta en trafikövningsplats.

Mariehamn den 25 mars 1977

På finansutskottets vägnar:

Klas Eklund
ordförande

Henrik Gustafsson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Eklund, viceordföranden Olof Jansson samt ledamöterna Torvald Söderlund, Mattsson och Wiklöf.